

**Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»**

Кафедра освітнього менеджменту та публічного управління

„Затверджено”
Голова приймальної комісії
О. Я. Чебикін
„01” квітня 2020 р.

**Програмні вимоги до фахових випробувань для здобуття освітнього
ступеня бакалавра на базі ОКР молодшого спеціаліста**

Спеціальність	281 Публічне управління та адміністрування
Факультет	Соціально-гуманітарний

Одеса 2020 рік

ЗМІСТ

ВСТУП

ПРОГРАМА

Модуль 1. Основи публічного управління та адміністрування

Тема 1. Теоретико-методологічні основи публічного управління та адміністрування

Тема 2. Громадянське суспільство як суб'єкт /об'єкт публічного управління та адміністрування

Тема 3. Закони та принципи публічного управління та адміністрування

Тема 4. Форми та методи публічного управління

Тема 5. Публічне управління та адміністрування як процес вироблення, прийняття та виконання управлінських рішень

Модуль 2. Організація публічного управління та адміністрування

Тема 1. Організація та реалізація публічного управління в Україні

Тема 2. Органи виконавчої влади та організація їх роботи

Тема 3. Місцеве самоврядування в Україні

Тема: 4. Державна служба

Тема 5. Антикорупційна діяльність в сфері публічного управління

Критерії оцінювання знань абітурієнта

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

ВСТУП

Мета вступного іспиту — з'ясування рівня знань та вмінь, необхідних для опанування бакалаврської програми зі спеціальності, а також проходження конкурсу.

Вимоги до здібностей і підготовленості абітурієнтів. Для успішного засвоєння освітньо-професійної програми бакалавра спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» абітурієнти повинні не менше одного року здобувати освіту за освітнім ступенем бакалавр та мати здібності до оволодіння знаннями, уміннями і навичками в галузі природничо-наукових, загальноекономічних та конкретно-економічних наук.

Характеристика змісту програми. Вступний іспит носить міжпредметний синтетичний характер, що досягається побудовою за модульним принципом. Підґрунтям для визначення змісту модулів є передбачені кваліфікаційною характеристикою бакалавра відносно самостійні напрямки його практичної діяльності. У кожному модулі поєднується матеріал теоретичного та практичного характеру, покликаний виявити вміння використовувати категоріальний апарат, методи цієї спеціальності.

Пояснювальна записка. Під час проведення фахового вступного випробування не допускається користування електронними приладами, підручниками, навчальними посібниками та іншими письмовими матеріалами.. У разі використання вступником під час фахового вступного випробування сторонніх джерел інформації (у тому числі підказки) він відсторонюється від участі у випробуваннях, про що складається акт, в якому предметна комісія вказує причину відсторонення та час.

Вступники, які не з'явились на вступне фахове випробування без поважних причин у зазначений за розкладом час до подальшої участі в конкурсі не допускаються.

ПРОГРАМА

Модуль 1. ОСНОВИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА

АДМІНІСТРУВАННЯ

Тема 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ

Теоретичні підходи до розуміння публічного управління та адміністрування і його еволюція. Предмет та методологічна основа публічного управління та адміністрування (співвідношення понять «управління» та «публічне адміністрування»). Формування та розвиток ідей управління суспільством. Основні підходи до управління суспільством.

Тема 2. ГРОМАДЯНСЬКЕ СУСПІЛЬСТВО ЯК СУБ'ЄКТ /ОБ'ЄКТ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ

Етапи формування громадянського суспільства. Основа та інститути громадянського суспільства. Функції та види громадянського суспільства. Громадянське суспільство як сфера формування єдиного комплексу цінностей та відносин.

Тема 3. ЗАКОНИ ТА ПРИНЦИПИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ

Публічне управління як вид соціального управління. Виконавча влада і публічне управління. Основні риси управлінської діяльності. Поняття та види функцій публічного управління. Структура публічного управління. Призначення публічного адміністрування. Загальний закон соціального управління. Загальносистемні принципи публічного адміністрування. Централізація, децентралізація, деконцентрація влади.

Тема 4. ФОРМИ ТА МЕТОДИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

Поняття форм публічного управління та адміністрування. Види форм управління. Правові акти публічного управління. Відмінність актів публічного управління від інших документів та рішень. Поняття методів публічного управління. Переконавання та примус у публічному управлінні. Методи прямого і непрямого управління.

Тема 5. ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ ЯК ПРОЦЕС ВИРОБЛЕННЯ, ПРИЙНЯТТЯ ТА ВИКОНАННЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ

Управління як визначальна функція публічного адміністрування. Система управління. Об'єкти та суб'єкти управління. Поняття управлінського рішення. Послідовність прийняття управлінського рішення в публічному адмініструванні.

Модуль2. ОРГАНІЗАЦІЯ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ

Тема 1. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЯ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ В УКРАЇНІ

Державна влада та її структура. Концепція єдності влади. Концепція розподілу влад. Організаційно-правовий та соціальні аспекти. Легалізація державної влади: поняття, особливості, характеристика. Структура механізму та органів публічної влади. Ефективність та результативність публічного управління: поняття, критерії, фактори.

Тема 2. ОРГАНИ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ЇХ РОБОТИ

Поняття органа виконавчої влади та його правовий стан. Компетенція, підвідомчість і повноваження. Види органів виконавчої влади. Центральні органи виконавчої влади. Порядок формування, склад і компетенція Кабінету Міністрів України. Загальні функції і система міністерств та інших центральних органів виконавчої влади України. Місцеві органи виконавчої влади. Порядок утворення та система місцевих державних адміністрацій. Структура та основи компетенції місцевих державних адміністрацій.

Тема 3. МІСЦЕВЕ САМОВРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ

Поняття місцевого самоврядування. Сучасні моделі місцевого самоврядування. Конституційне закріплення моделі місцевого самоврядування в Україні. Правова, територіальна основа, система та основні принципи місцевого самоврядування. Органи місцевого самоврядування: повноваження, система, організація роботи. Акти органів місцевого самоврядування.

Тема: 4. ДЕРЖАВНА СЛУЖБА В УКРАЇНІ

Поняття і основні принципи державної служби. Види державної служби. Правове регулювання державної служби. Поняття посади і державних службовців. Види державних службовців. Правовий статус державних службовців. Проходження державної служби. Види відповідальності державних службовців.

Тема 5. АНТИКОРУПЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ В СФЕРІ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

Поняття корупції та корупційних дій. Нормативно-правова база антикорупційної діяльності. Зони підвищеного ризику прояву корупції. Фактори запобігання проявам корупції в органах публічної влади.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ АБІТУРІЄНТА

Форма вступного випробування – екзамен.

Результат фахового вступного випробування оцінюється за шкалою від 1 до 100 балів.

Оцінювання знань з вступного випробування здійснюється за шкалою:

- «рекомендовано» - від 60 до 100 балів;
- «не рекомендовано» від 1 до 59 балів.

Під час фахового вступного випробування абітурієнти для отримання висновку «рекомендований» повинні показати знання з основних запитань, які визначені в переліку запитань програми. Абітурієнти одержують висновок «не рекомендований», якщо вони не знають, або мають недостатні знання з основних запитань, які визначені в переліку запитань фахового випробування.

100-бальна система	Характеристики критеріїв оцінювання знань
Рекомендовано 90 – 100	Усі запитання розкрито глибоко і повно, відповіді на рівні самостійних роздумів з елементами творчого мислення. Абітурієнт вільно оперує поняттями, вміє аналізувати управлінські процеси. Програмний матеріал засвоєний повністю.
Рекомендовано 74 – 89	Абітурієнт демонструє володіння термінологією, елементами аналізу управлінських процесів, уміння вирішувати ситуаційні завдання, досить повні відповіді на всі запитання, які будуються на рівні самостійного мислення. Абітурієнт допускає окремі несуттєві помилки у відповідях, які не приводять до викривлення сутності.
Рекомендовано 60 – 73	Абітурієнт знає тільки основну частину програмного матеріалу, у нього виникають труднощі при аналізі управлінських процесів. Відповіді неповні та на рівні репродуктивного мислення.

	Допущені окремі незначні помилки. Абітурієнт вагається у виконанні практичних завдань, припускає помилки у судженнях.
Не рекомендовано 1 – 59	Відповіді неповні, безсистемні, мають багато суттєвих помилок. Абітурієнт не знає основної частини програмного матеріалу, не може використати теоретичні знання для аналізу управлінських процесів. Абітурієнт не вміє виконувати практичні завдання, аналізувати конкретні ситуації.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Адміністративне право України: підруч. / [Ю.П. Битяк, В.М. Гаращук, О.В. Дьяченко та ін.]; за ред. Ю.П. Битяка. – К.: Юрінком Інтер, 2007. – 544 с.
2. Атаманчук Г.В. Теория государственного управления. Курс лекций / Г.В. Атаманчук. – 2-е изд., доп. / Г.В. Атаманчук. – М.: Омега-Л, 2004. – 584 с.
3. Бакуменко В. Д. Державне управління : основи теорії, історія і практика : Навчальний посібник / В. Д. Бакуменко, П. І. Надолішній, М. М. Їжа, Г. І. Арабаджи // За заг. ред. Надолішнього П. І. , Бакуменка В. Д. – Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2009. – 394 с.
4. Бакуменко В. Д. Прийняття рішень в державному управлінні : Навчальний посібник [у 2 ч.] / В. Д. Бакуменко // Ч. 1. Теоретико-методологічні засади. - К. : ВПЦ АМУ, 2010. – С. 71-73.
5. Бакуменко В.Д. Державно-управлінські рішення : Навчальний посібник / В. Д. Бакуменко // - К. : ВПЦ АМУ, 2011. – 444 с.
6. Гурне Б. Державне управління / Б. Гурне // Пер. з франц. В. Шовкуна. - К. : Основи, 1993. - 165 с.
7. Державне управління : навч. посіб. / А. Ф. Мельник, О. Ю. Оболенський, А. Ю. Васіна, Л. Ю. Гордієнко. /За ред. А. Ф. Мельник. - 2-е вид., випр. і доп. - К.: Знання, 2004. - 342 с.
8. Державне управління в Україні: реалії та перспективи : зб. наук. пр. - К.: Вид-во НАДУ, 2005. - 432 с.
9. Дзюндзюк В.Б., Мельтюхова Н.М. та ін. Публічне адміністрування в Україні: Навч. посібник / [за заг. ред. д-ра ф. наук, проф. В.В. Корженка, к.е.н., доц. Н.М. Мельтюхової – Х. : Вид-во ХарРІ НАДУ «Магістр», 2011. – 306 с.
10. Долженков О. О. Публічне управління та адміністрування: вступ до спеціальності: навч.посіб. / О. О.Долженков. – Одеса : видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2019. – 190 с.
11. Економічний розвиток: державна політика : навч. посіб. / Ю. Бажан, О. Кілієвич, О. Мартене та ін. - К.: Вид-во УАДУ, 2001. - 480 с.
12. Енциклопедичний словник з державного управління / уклад. : Ю. П. Сурмін, В. Д. Бакуменко, А. М. Михненко та ін. ; за ред. Ю. В. Ковбасюка, В. П. Трощинського, Ю. П. Сурміна. – К. : НАДУ, 2010. – 820 с.
13. Коваль Г.В. Публічне управління: навч. посіб. / Г.В.Коваль. - К., 2013. - 300 с.
14. Коломоєць Т.О. Публічне адміністрування в Україні в умовах реформування (адміністративно-правовий аспект): навч. посіб. / Т.О.

Коломоєць, П.С.Лютіков, Держ. вищ. навч. закл. «Запорізький нац. ун-т». - Запоріжжя: Запорізький нац. ун-т, 2013. - 215 с.

15. Конституція України : прийнята на V сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. 254к/96-ВР / [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>

16. Корнієнко В.О. Інститути громадянського суспільства та української держави: правові витоки. – Режим доступу: <http://www.apdr.in.ua/v29/42.pdf>

17. Лазор О.Д. Основи державного управління та місцевого самоврядування [Текст]: навч.- метод. посіб. [вид. 5-те, допов. і переробл.] / О.Д.Лазор, О.Я.Лазор, І.Г.Юник. - Хмельницький: ТОВ «Поліграфіст -2», 2012. - 520 с.

18. Малиновський В. Я. Словник термінів і понять з державного управління / В. Я. Малиновський. - К.: Атіка, 2005. - 240 с.

19. Мельник А. Ф. Державне управління : підручник / А. Ф. Мельник, О.Ю. Оболенський, А. Ю. Васіна; за ред. А. Ф. Мельник. – К. : Знання, 2009. – 582 с.

20. Оболенський О. Ю. Опорний конспект лекцій з навчальної дисципліни – Публічне управління: наукова розробка / О.Ю. Оболенський, С.О. Борисевич, С.М. Коник. – К.: НАДУ, 2011. – 56 с.

21. Ортинський В.Л., Кісіль З.Р., Ковалів М.В. Управління в органах виконавчої влади України. Навч. пос. - К.: Центр учбової літератури, 2008. - 296 с.

22. Особливості публічного управління та адміністрування : Навчальний посібник / Бакуменко В. Д., Бондар І. С., Горник В. Г., Шпачук В. В. – К. : КНУКіМ, 2016. – 167 с.

23. Приходченко Л. Л.Забезпечення ефективності державного управління: теоретико-методологічні засади [Текст]: монографія / Л. Л.Приходченко; Національна академія державного управління при Президенті України, Одеський регіональний інститут державного управління. – О. : Оптимум, 2009. – 299 с.

24. Про державну службу : Закон України від 01січня 2019 року № 889-VIII [Електронний ресурс] // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2016, № 4, ст.43)./ – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19>

25. Про добровільне об'єднання територіальних громад: Закон України від 5 лютого 2015 року № 157-VIII [Електронний ресурс] // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2015. – № 13 (ст.91)./ – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/157-19>

26. Про засади державної регіональної політики: Закон України 05 лютого 2015 року № 156-VIII. – [Електронний ресурс] – Режим доступу : zakon2.rada.gov.ua/laws/show/156-19

27. Про місцеві державні адміністрації : Закон України від 11січня 2019 року № 586 –XIV / [Електронний ресурс] // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1999, № 20-21, ст.190 / – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/586-14>

28. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21 травня 1997 року № 280/97-ВР/ [Електронний ресурс] // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1997. – № 24 (ст.170). / – Режим доступу :

<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/280/97->

[вр/page6](http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/280/97-вр/page6)<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/280/97-вр/page6>

29. Про співробітництво територіальних громад: Закон України від 17 червня 2014 року № 1508-VII [Електронний ресурс] // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2014. – № 34 (ст.1167). / – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1508-18>

30. Публічна влада і управління: принципи і механізми реалізації: моногр. / за заг. ред. Н.Р. Нижник. – Чернівці: Технодрук, 2008. – 432 с.

31. Публічне адміністрування в Україні: [Навч. посібник] / [за заг. ред. д-ра ф. наук, проф. В.В. Корженка, к.е.н., доц. Н.М. Мельтюхової] - Х. : Вид-во ХарПІ НАДУ "Магістр", 2011. - 306 с.

32. Публічне адміністрування на засадах проектного менеджменту [Текст] : навч. посіб. / О. В. Пономаренко, Т. К. Гречко, Ю. В. Ковбасюк [та ін.] ; за заг. ред. Ю. В. Ковбасюка. - Київ : Освіта України, 2014. - 176 с.

33. Рудакевич М.І. Професійна етика державних службовців: теорія і практика формування в умовах демократизації державного управління: моногр. / М.І. Рудакевич. – Т.: Вид-во АСТОН, 2007. – 400 с.

34. Управління соціальним і гуманітарним розвитком: навч. посіб. у 2 ч. [авт.кол.: В. А. Скуратівський, В.П. Трощинський, Е. М. Лібанова та ін.]. -К.: «НАДУ», 2010 - 321 с.

35. Шрьодер П. Нове публічне адміністрування або Як досягнути ефективного врядування? / П. Шрьодер; пер. з нім. В. Шведа. – К.: Заповіт, 2008. – 76 с.

36. Ярмиш О.Н., Серьогін В.О. Державне будівництво та місцеве самоврядування в Україні: Підручник. – Харків: Вид-во Національного ун-ту внутр. справ, 2002 – 532 с.

37. Ястремська О.М. Публічне адміністрування : навчальний посібник / О.М. Ястремська, Л.О. Мажник. - Х. : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. - 132 с.

Інформаційні ресурси

1. Президент України <http://www.president.gov.ua>
2. Верховна Рада України <http://rada.gov.ua/>
3. Кабінет Міністрів України <http://www.kmu.gov.ua>